

Kirjallinen kysymys KK 237/2026 vp

Helena Marttila sd ym.

Kirjallinen kysymys jälkihuollossa olevien nuorten aseman heikentymisestä toimeentulotukiuudistuksen seurauksena

Eduskunnan puhemiehelle

Toimeentulotukilain 1.2.2026 voimaan tullut uudistus on muuttanut merkittävästi lastensuojelun jälkihuollossa olevien nuorten asemaa. Uudistuksen seurauksena jälkihuoltonuoret ovat aiemmasta poiketen velvoitettuja turvautumaan opintolainaan toimeentulonsa turvaamiseksi. Ennen uudistusta jälkihuoltonuoret saattoivat saada toimeentulotukea, vaikka eivät nostaneet opintolainaa osana opintotukea. Tarkoitus on ollut auttaa erityisen haavoittuvassa asemassa olevien nuorten itsenäistymistä ja opintoihin kiinnittymistä.

Jälkihuollossa olevat nuoret siirtyvät itsenäiseen elämään usein huomattavasti vaikeammista lähtökohdista kuin muut nuoret aikuiset. Lastensuojelun jälkihuollon tavoitteena on tukea nuoren itsenäistymistä ja tasoittaa niitä lähtökohtien eroja, jotka syntyvät siitä, että yhteiskunta on ottanut vastuun lapsesta huostaanoton myötä.

Toisin kuin toimeentulotuki, opintolainaa on takaisin maksettavaa velkaa. Velvoite nostaa opintolainaa heikentää jälkihuoltonuorten taloudellista asemaa ja lisää heidän velkaantumiseriskiansä tilanteessa, jossa heidän olisi erityisen tärkeää saada tukea turvalliseen itsenäistymiseen ilman ylimääräistä taloudellista rasitetta. Riskinä on, että moni nuori jättää velvoitteen vuoksi hakeutumatta opintoihin tai jättää opinnot kesken, mikä entisestään lisää syrjäytymisen riskiä. Yhteiskunnan ottaessa lapsen huostaan vastuu ei pääty täysi-ikäisyyteen, vaan vastuu tulee kantaa kokonaisvaltaisesti nuoren siirtymisestä itsenäiseen elämään.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo korjata toimeentulotukiuudistuksen seurauksena syntyneen tilanteen, jossa lastensuojelun jälkihuollossa olevien nuorten edellytetään ottavan opintolainaa toimeentulonsa turvaamiseksi ja

millä tavoin hallitus aikoo varmistaa, ettei jälkihuoltonuorten asema heikkene suhteessa muihin nuoriin ja aiempaan lainsäädäntötilanteeseen?

Kirjallinen kysymys KK 237/2026 vp

Helsingissä 2.6.2026

Helena Marttila sd
Matias Mäkynen sd